

Grönt bokslut 2016:

Inledning

Detta är Frustuna församlings andra enkla gröna bokslut. Det gröna bokslutet är ett resultat av arbetet med att miljödiplomera församlingen vilket påbörjades hösten 2015 och där fas 1 nåddes i mars 2017

Under hösten 2015 skapades en miljögrupp som satte igång ett strategiskt och målmedvetet arbete med miljöfrågor i församlingen. Under året arbetades fram miljöpolicy, vision och övergripande mål, vilka beslutades av kyrkorådet 2017-02-14.

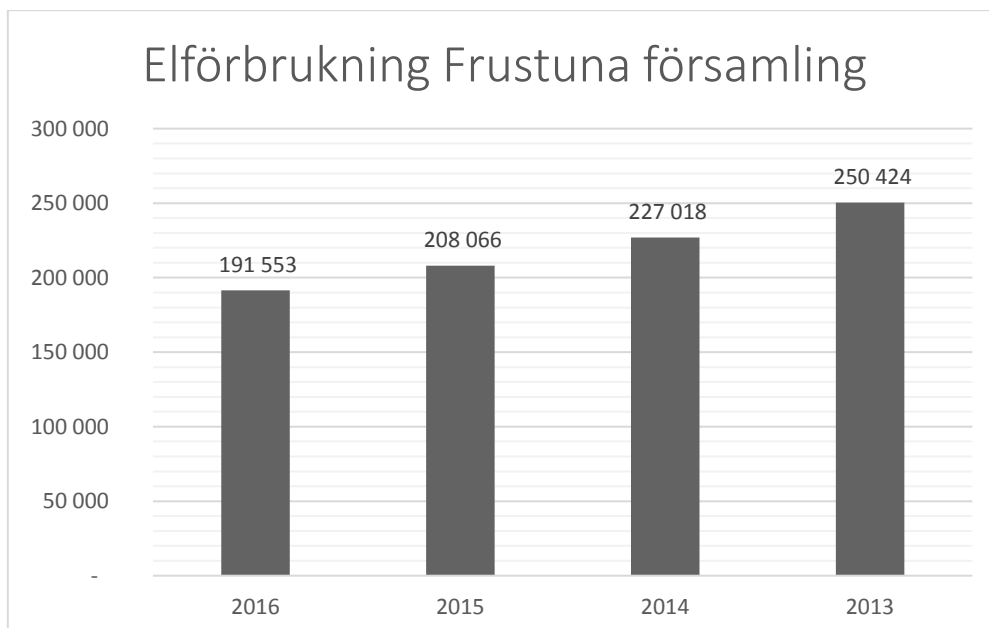
Uppvärmning av fastigheter

Våra kyrkor är alla uppvärmda med direktel. Kattnäs och Torsåker är däremot kallställda i långskeppen under vinterhalvåret. Bergvärme finns i Frustuna prästgård och verkstaden.

Fjärrvärme är installerad i Tingshuset och i Torsåkers församlingshem finns en luftvärmepump.

Elenergi:

Församlingen har totalt förbrukat 2016: **191 553 kwh**,

Församlingens el kommer till 100 % från miljövänlig el.

Under året har vi arbetat med projektering och upphandling av solceller. Första solcellsanläggningen om 10 kWh tas i bruk i april 2017. Den andra anläggningen om 23 kWh beräknas färdigställas under hösten 2017.

Projektering har också skett för installation av klimatstyrningssystem till Frustuna kyrka vilken beräknas installeras under hösten 2017. Systemen arbetar med intermitterent uppvärmning.

Budgetering/projektering för laddstolpar till elbilar till två av våra fastigheter har också gjorts under 2016, planerat genomförande under 2017.

Vatten och avlopp:

Församlingen har egna brunnar och avlopp till kyrkornas allmänna toaletter samt församlingshemmet i Torsåker och Kattnäs samt eget avlopp till Frustuna prästgård/kyrka.

Tingshuset är den enda fastigheten där kommunalt vatten och avlopp finns.

Frustuna prästgård/kyrka har kommunalt vatten. Och en egen enskild avloppsanläggning. Under 2016 har intensiva samtal förts med kommunen om att ansluta fastigheten till kommunalt avloppsnät. Kommunens besked är att detta är möjligt under första delen av 2018.

Vatten till Frustuna kyrkogård tas direkt ur Frösjön.

Begravningsverksamheten

Under 2016 inköptes ett litet parkfordon som drivs av el, Melex, för att minska användandet av traktorn som transport medel.

Vi har rensat vårt kemikalieskåp och arbetar systematisk med att byta ut aktuella utfasningsämnen.

Vi har köpt in lösning med spilltråg och pumpar för mindre dukar av bränsle i verkstaden.

På mark som är kyrkogårdsmark har vi jobbat med ekologisk mångfald genom att införa ängen på tidigare klippt yta. Detta minskar den skötselintensiva gräsytan och bidrar till ett rikare insektsliv – och är snyggt!

Vi har tagit fram berghäll för att erbjuda fjärilar och insekter en viktigt med hotad biotop. Vi har också byggt knipholkar.

Gravskötsel

Under 2016 har vi arbetat med att handla upp ny leverantör på årliga blommor till en ekologisk producent. Vi har gått ut med information i december till alla gravrättsinnehavare om förändrat utbud där också perenna blompaket erbjuds från säsongen 2017. Vårt gravskötselutbud är därmed helt ekologiskt!

Sammanfattning

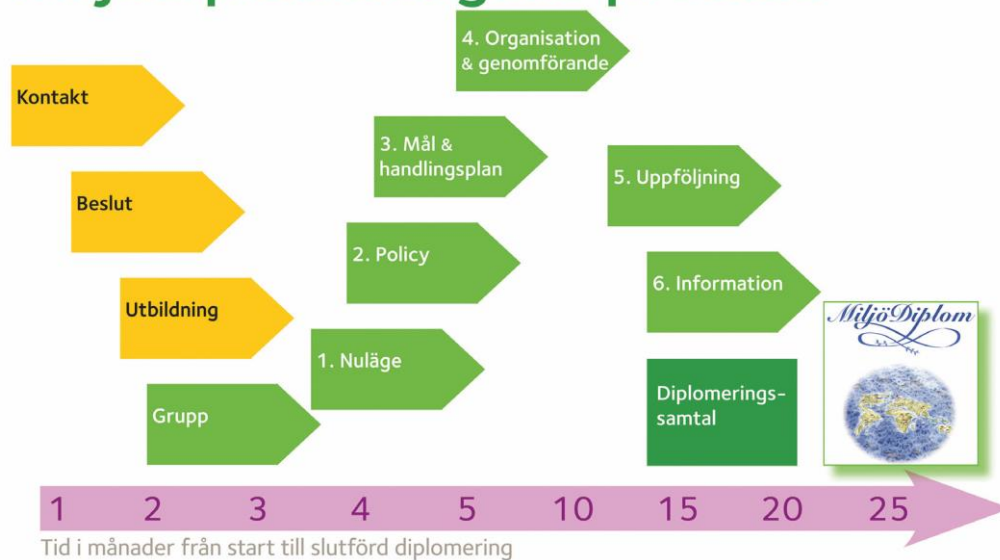
Nu är arbetet på gång på riktigt gällande församlingens miljöarbete. Målet är att kunna presentera mer nyckeltal i kommande års gröna bokslut, samt att öka kompetensen inom området.

I ordinarie verksamhetsberättelse återfinns flera aktiviteter som varit delmål i vårt arbete mot miljödiplomering.

Vi har kommunicerat arbetet i vår församlingstidning under året och utbildat både personal, volontärer och förtroendevalda. Frustuna församling var inbjudna till Stiftsdagen i Strängnäs för att föreläsa om arbetet och ha en enkel utställning. Vår ansvarige i arbetet med miljöfrågor har också föreläst och utbildat i andra stift och församlingar. Frustuna församlings arbete inom området har blivit mycket omtalat och varit föremål för både tidningsreportage och radioprogram.

När det sista i denna rapport skrivs har Miljödiplomeringens fas 1 kommit i mål med Diplomerings-samtalet för fas 1.

Miljödiplomeringens process

Vi arbetar metodiskt och målmedvetet vidare mot fas 2 under 2017.

Frustuna församling

Ulrika Rix
Kanslichef